

Toetsbeleid

Inleiding

In dit toetsbeleid beschrijven we de inhoud en praktische uitvoering van toetsing op College St. Paul.

Onder het toetsbeleid verstaan wij in dit protocol alle soorten toetsen, zowel summatief als formatief.

Dit toetsbeleid is een levend document, wat betekent dat het document aan het eind van ieder schooljaar geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld zal worden.

Deze notitie is bestemd voor leerlingen, medewerkers en ouders. Goedkeuring voor het toetsbeleid is gegeven door schoolleiding en de medezeggenschapsraad.

Versie: juli 2026

Toetsvormen

Het doel van toetsen is antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de leerling op een bepaald moment de lesstof beheerst en hoe hij zich verder kan ontwikkelen. We onderscheiden twee vormen van toetsen.

1. De **formatieve** toets: een toets die gebruikt wordt als leer- of instructiemiddel. We noemen deze toetsen oefentoetsen. Met een formatieve toets krijgen leerling, docent, ouders en mentor zicht op de mate waarin de leerling de leerstof beheerst. Deze vorm van toetsing telt niet mee voor de overgang en/of het examenprogramma. Het resultaat geeft een indruk van het te verwachten resultaat bij de volgende summatieve toets bij gelijkblijvende inspanning en begrip.
2. De **summatieve** toets: een toets die een beoordeling geeft van de mate waarin de leerling de leerstof beheerst. Deze vorm van toetsing telt wel mee voor de overgang en/of het examen.

Schoolexamens

Aan het begin van het schooljaar ontvangen de leerlingen van klas 3 en 4 een volledig overzicht van de af te leggen toetsen voor het schoolexamen. In dit Programma van toetsing en Afsluiting (PTA) staat de te toetsen stof omschreven, de toetsvorm en de weging van de toetsen.

De leerling heeft het recht de gemaakte toetsen in te zien, maar mag deze nooit behouden.

Alle leerlingen dienen voor zij deel kunnen nemen aan hun Centraal Examen hun PTA volledig af te ronden.

Soorten toetsen

Toetsing van de leerstof kan op de volgende wijzen geschieden:

1. Oefentoetsen (formatief)
2. Schriftelijke overhoringen (S.O.) of mondelinge overhoringen
3. Proefwerken/tentamens
4. Werkstukken, verslagen, presentaties, praktische opdrachten
5. Handelingsopdrachten (o/v/g)

1. Een oefentoets is uitsluitend bedoeld om de leerling en de docent inzicht te geven in hoeverre de leerling de leerstof begrepen en geleerd heeft. De oefentoets telt nooit mee in het rapport. Een oefentoets kan ook onverwachts gegeven worden.

2/3. Proefwerken/tentamens en schriftelijke overhoringen worden altijd aangekondigd via de Magister agenda. Bij het opgeven van het werk is duidelijk wat er geleerd moet worden. Proefwerken/tentamens worden minimaal een week (7 dagen) van tevoren opgegeven.

4. Een werkstuk kan door de leerling op school of thuis gemaakt worden. De eisen van het werkstuk worden vooraf duidelijk gemaakt. De tijd die

de leerling heeft voor het maken van het werk staat in verhouding met de taak.

5. Handelingsopdrachten zijn opdrachten die geen weging hebben, maar verplicht afgesloten dienen te worden met een voldoende of goed. Bij het behalen van een onvoldoende voor een handelingsopdracht moet de leerling de opdracht over doen totdat deze minimaal een voldoende is.

Afspraken rondom toetsing

1. Hoeveelheid toetsen.

Onderbouw:

Een leerling mag in principe één proefwerk en een S.O, of twee S.O's per dag krijgen. Daarnaast geldt een maximum van drie proefwerken en drie S.O's, of 6 S.O's per week. Meer dan drie proefwerken per week is niet toegestaan. Bij een toetsweek mag van deze regel worden afgeweken. Alle leerlingen volgen het PTO, waarin staat opgenomen welke toetsen er voor het hele jaar gepland zijn.

Bovenbouw:

Alle leerlingen volgen het PTA en het examenreglement zoals vastgesteld aan het begin van het schooljaar. Meer dan 2 proefwerken op een dag is buiten de toetsweken om niet toegestaan.

2. Proefwerken/tentamens worden minimaal een week (7 dagen) van tevoren opgegeven aan de leerlingen. Docenten noteren de toets en het te leren werk ook in de Magister agenda van de leerlingen.

3. Bij een proefwerk mag alleen (eerder) behandelde stof getoetst worden.

4. Een leerling heeft te allen tijde het recht van inzage in een gemaakte toets.

5. De te behalen punten per vraag zijn bij de toets bekend bij de leerling.

6. Wie het niet eens is met de beoordeling bespreekt dit met de docent. Indien de reactie van de docent niet bevredigend is, dan gaat de leerling naar de mentor die in deze zal bemiddelen. Bij PTA-toetsen wordt de examencommissie ingeschakeld.

Afwezigheid bij toetsing

Leerlingen die een geldige reden hebben om niet aanwezig te zijn bij een toets dienen dat door hun ouders/verzorgers voorafgaande aan de toets door te laten geven aan de administratie. Leerlingen die zonder geldige reden hun toets missen, ontvangen een 1,0 als cijfer.

Een geldige reden kan zijn ziekte, een verhuizing, begrafenis of bijvoorbeeld een ziekenhuis afspraak.

Leerlingen in de onderbouw zien bij gemiste toetsen bij het gemiste cijfer 'inhalen' staan. In de bovenbouw staat er het voorlopige cijfer '1,1', wat betekent dat er nog ingehaald mag worden.

Bij geldige afwezigheid hebben de leerlingen het recht om een toets in te halen.

Leerlingen dienen met de vakdocent een inhaalafpraak te maken voor hun toets. De leerling zoekt de docent wanneer hij/zij weer op school is zo spoedig mogelijk hiervoor op.

Een leerling die zonder reden niet komt opdagen op het afgesproken inhaalmoment, krijgt alsnog een 1,0 voor het werk.

Bovenbouw: Onregelmatigheden (zoals afwezigheid) staan beschreven in het examenreglement (zie website).

1x per week is er een vastgesteld inhaalmoment voor leerlingen. De docent kan in overleg met de leerling het inhalen van de toets op dat moment plannen. De docent is ook vrij om een ander inhaalmoment met de leerling af te spreken.

Correctie

De docent corrigeert het gemaakte werk en vermeldt de resultaten zo spoedig mogelijk maar uiterlijk binnen 5 schooldagen in Magister.

Werkstukken worden binnen 10 schooldagen beoordeeld en in Magister gezet.

De docent bespreekt het werk met de leerlingen, deelt de gehanteerde norm mee en geeft de gemaakte fouten aan.

Herkansingen

Leerlingen in de onderbouw hebben in de basis geen herkansingen. Wel kan er met hoge uitzondering door een valide reden van afgeweken worden. Deze herkansingen gaan in nauw overleg met de vakdocent/mentor van de leerling.

In het PTA van de bovenbouw staat vermeld welke toetsen er herkansbaar zijn. Na iedere toetsweek mogen de leerlingen één herkansing doen vanuit de vakken die gedurende die periode herkansbaar waren. Meer regels omtrent herkansingen staan opgenomen in het examenreglement op de website.

Toetslokaal regels (onderbouw)

- In het toetslokaal gelden de normale schoolregels.
- Tijdens een toets liggen er enkel benodigheden voor de toets op tafel. Etnis horen hier niet bij.
- Leerlingen schrijven tijdens hun toets altijd met een blauwe of zwarte pen.
- Leerlingen zorgen dat ze altijd een leesboek of leerboek van een ander vak bij zich hebben voor als zij eerder klaar zijn met hun toets.

Fraude

Bij fraude tijdens toetsing kan voor de toets het cijfer 1,0 worden toegekend. Als de leerling zich in dit opzicht oneerlijk behandelt voelt en overleg met de betrokken docent geen oplossing biedt, dan kan hij zich wenden tot zijn afdelingsleider.

Onder fraude verstaan wij:

- het gebruik van hulpmiddelen buiten de toegestane hulpmiddelen die vernoemd zullen zijn voor aanvang van de toets;
- tijdens toetsen en SE's afkijken of, binnen of buiten de toetsruimte, uitwisselen van informatie;
- het tijdens toetsen en SE's overleggen;
- het tijdens toetsen en SE's uitgeven voor iemand anders;
- het tijdens toetsen en SE's door iemand anders laten vertegenwoordigen;
- het voor de datum van tijdstip waarop toetsen en SE's plaatsvinden, in het bezit stellen van de opgaven van de desbetreffende toets.

Afhankelijk van de omstandigheden van ieder geval op zich kunnen ook andere gedragingen als fraude worden aangemerkt. Het vermoeden van fraude kan zowel voor, tijdens als na afloop van een toets worden vastgesteld. Dit laatste kan onder meer het geval zijn wanneer bij het nakijken van het werk blijkt dat een groot deel van de gegeven antwoorden – waaronder foutieve antwoorden – bij twee of meer leerlingen (nagenoeg) identiek zijn.

Bij fraude wordt in de bovenbouw altijd de examencommissie ingeschakeld.

Plagiaat

Bij het plegen van plagiaat kan het cijfer 1,0 worden toegekend voor het desbetreffende werk.

Onder plagiaat valt onder meer:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet (waaronder ook ChatGPT/AI) zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens of verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het in andere woorden weergeven (parafraseren) van bovengenoemde teksten zonder verwijzing. Deze omschrijving (parafrase) mag nooit bestaan uit het enkel vervangen van enkele woorden door synoniemen;

- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk verslag/werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van verslagen/werkstukken die afkomstig zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

Er is een mogelijkheid dat plagiaat geconstateerd wordt door middel van het detectiesysteem Ephorus.

Rapport

1. Onderbouw

Een rapport is gebaseerd op meerdere cijfers. Voor 2-uursvakken zijn er minstens 3 cijfers per periode. Voor andere vakken met meer uren minstens 4.

Voor de vakken drama en koken worden geen cijfers gegeven.

2. Bovenbouw

Het rapport in de bovenbouw bestaat uit de cijfers van de toetsen die opgenomen zijn in het PTA. De berekening van het eindcijfer is ook in het PTA terug te vinden.

De overgangsnormen worden elk jaar voor 1 oktober gepubliceerd op de website.

RTTI

Om het leerproces van de leerlingen uitwisselbaar, transparant, en beter stuurbaar te maken, gebruiken wij als school het RTTI-systeem.

RTTI is een cognitieve classificatie die enerzijds ontwikkeld is vanuit de onderwijskundige lespraktijk, en anderzijds vanuit bestaande systematische indelingen zoals bijvoorbeeld de taxonomie van Bloom. Het RTTI-systeem gaat uit van ontwikkeling op verschillende niveaus.

Op cognitief gebied worden de volgende niveaus onderscheiden:

R reproductie

T1 toepassingsgericht niveau 1 (training)

T2 toepassingsgericht niveau 2 (transfer)

I inzicht

Deze niveaus zien we terug in de lessen, in de opdrachten die de leerlingen ter verwerking maken en in diverse toetsen. Met RTTI kunnen we onze toetsen (en onze lessen) laten functioneren als een krachtiger leermiddel en krijgen we meer inzicht in de ontwikkeling van de leerling.

RTTI i.c.m. OMZA neemt een leidende rol in de leerlingbespreking. In het onderdeel OMZA kan leergedrag als apart onderdeel toegevoegd worden zodat een compleet beeld verkregen kan worden rondom het functioneren van de leerling.

Validiteit

Een toets is valide als deze meet wat je ermee wilde meten. Een valide toets maakt het mogelijk een gefundeerde uitspraak te doen over de mate waarin de leerdoelen gerealiseerd zijn. Hiervoor is het nodig dat de toets de leerstof dekt (inhoudsvaliditeit).

Over eenzelfde inhoud kan men echter verschillende toetsvragen stellen, dus het is ook nodig dat de toets een beroep doet op die vaardigheden en cognitieve niveaus waarop de leerstof beheerst dient te zijn. (begripsvaliditeit)

Vragen en opdrachten moeten dus een representatieve steekproef vormen van de leerdoelen (naar leerstof en cognitieve niveaus) en verrichte studieactiviteiten

Transparantie

Een leerling dient vooraf te weten waarop hij getoetst wordt en hoe het werk wordt beoordeeld. Een transparante toets stelt de leerlingen niet voor verrassingen. Ze zijn minimaal 1 week van tevoren voldoende op de hoogte om welke leerstof het gaat en op welke cognitieve niveaus ze deze moeten beheersen. Verder weten ze hoe er beoordeeld gaat worden. Dit houdt in dat er bij de opgaven per vraag wordt aangegeven hoeveel punten er te behalen zijn.

Tot de transparantie behoort ook het teruggeven van het werk met een beoordelingskader, waarmee de leerling kan nagaan hoe het werk is gecorrigeerd en of dit goed is gebeurd. Ook de toetsinstructie die bij de afname van de toets wordt verstrekt moet duidelijk zijn en valt onder de transparantie-eis. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor de eenduidigheid van de vragen en lay-out.

De check- en ontwerplijst toetsen is een hulpmiddel om na te gaan of een toets voldoende betrouwbaar, valide en transparant is. Deze check- en ontwerplijst is te vinden in het Handboek RTTI.

Leerlingen met recht op tijdverlenging

De volgende leerlingen kunnen recht hebben op tijdverlenging bij toetsing mits er een deskundigen verklaring op school aanwezig is waarin dit wordt geadviseerd:

- Leerlingen met een dyslexieverklaring. Leerlingen met een dyscalculieverklaring of ernstige rekenproblemen (voor de vakken wiskunde, economie en E&O).
- Leerlingen met een TOS.
- Leerlingen met een DSM-IV diagnose (denk aan ASS, AD(H)D etc.).
- Leerlingen met een fysieke beperking (denk aan epilepsie, diabetes, fijn-motorische problematiek etc.).
- Leerlingen met een auditieve beperking.
- Leerlingen met een visuele beperking.
- Anderstalige leerlingen die minder dan 6 jaar in Nederland wonen.
- Leerlingen met een andere beperking dan hierboven genoemd.

De lengte van de tijdverlenging is 20% van de toetsduur. Dit komt voor een 45 minuten toets neer op 10 minuten. De maximale tijdverlenging waar een leerling recht op heeft is 30 minuten.